

Nulla nulla

Mekkora tragédia – sohasem lehetsz egyedül!

LA BRUYÉRE

Amszterdam, borult égbolt, 2 fok
Athén, felhős égbolt, 13 fok
Barcelona, részben borult égbolt, 8 fok
Berlin, borult égbolt, -2 fok
Budapest, borult égbolt, 3 fok
Helsinki, felhős égbolt, -1 fok
Kairó, részben felhős égbolt, 21 fok
London, borult égbolt, 4 fok
Párizs, borult égbolt, 2 fok
Prága, borult égbolt, -1 fok
Moszkva, részben felhős égbolt, -11 fok
Oslo, borult égbolt, -5 fok
Reykjavik, részben borult égbolt, 3 fok
Varsó, borult égbolt, -3 fok
Bécs, borult égbolt, 1 fok

A szupermarketek mellékhelységei mindig tiszták és fehérek. Kiköpött ugyanolyan mindegyik. Nem tudta volna megmondani, hogy pillanatnyilag melyikben van, hogy ez most a Tesco, a Carrefour vagy a Hypernova vécéje. Az igazat megvallva, mindezt rögtön el is felejtette, ahogy belépett a „Férfiak” feliratú ajtón.

A vécésnének szánt aprót még a vécésészen ülve kivette a pénztárcájából. Nem azért, mert később nem jutna eszébe, ez volt a szokása, csak úgy, a rend kedvéért. Sokan le se bagózzák szegényt, vagy csak egyszerűen kimegy a fejükből. Elszáguldanak a néni mellett, észre sem veszik őt, s nem is fizetnek. Ő nem. Mindig adott erre. Mégiscsak egy fontos dologról van szó. Megszámolta az aprót, s betette a kabátzsebébe. Világéletében tett neki az, ahogy az amerikai filmek hősei csak úgy beletúrnak a zsebükbe, és véletlenül a kezükbe akad egy-két dollár.

A kabátja lyukas lehetett, mert az aprók nagy csörömpölés közepette gurultak szét a fehér csempén. Lehajolt, s elkezdte őket összeszedgetni. Az utolsó korona valahova elbújhatott. Később észrevette, hogy csak a cipője talpa alá gurult. Ahogy felemelte a fejét, majd kiszúrta a szemét a következő felirat:

Az ön életéből pontosan 45 másodperc telt el, s 350 grammal lett könnyebb. Ez a hely az ön reklámfelülete.

– Hol vagy már olyan sokáig? – ordított a felesége, kezében a nehéz táskákkal. Még innen, jó néhány sarokról is tisztán hallotta őt. Elképzelte, ahogy ott nyújtogatja a nyakát, hogy meglássa őt a férfimosdó fehér labirintusának mélyén, de hiába.

Sóhajtott egy nagyot, majd felállt. Leporolta a nadrágját, s lehúzta maga után a vécét, csak úgy, a rend kedvéért.

– Na, mi van?! Gyere már! – hallotta újra a felesége hangját.

Szerencsére a mosdók egy jól elrejtett sarokban álltak, s ide már nem ért el a felesége kíváncsi tekintete. Azért még gyorsan körülnézett. A piszoárok feletti berendezés pontosan adagolta az illatot a kék edénykéből. A fertőtlenítő illata megnyugtatóan hatott rá. Miközben mosta a kezét, nem tudott betelni a meleg víz érzésével. Rámosolygott tükörfelületére. Itt biztonságban volt. Itt felszabadultnak érezte magát.

– Hallasz engem?! Hahó! Már húsz perce itt várok! Leszakad a kezem!

– Oda nem mehet be! – szólalt meg a vécés néni.

– Na jó, de én...

– Gyere már, az istenit! – ordított be újból.

Megtörölte a kezét a papírtörülőbe, majd összegyűrte, s beleengedte a szemetesbe. Figyelte, ahogy a papírgalacsin a szemetes alján halk zörejjel szétnyílik. Mintha képes volna arra, hogy saját, rejtelmes életet éljen.

– Ez nem lehet igaz!

Még egyszer vett egy nagy levegőt. Na jó, kimegy innen.

Ez volt az utolsó alkalom, hogy odakint volt. Pár perc erejéig elgondolkodott, hogyan tudná leírni ezt az eseményt a naplójába. Hirtelen bevillant neki a virágos kötényben felgyverkezett nehéz tűzértséggel körülvett bevehetetlen vár képe, az előttük ott díszelgő, takarosan letépett toalettpapír halommal. Pár percig belefeledkezett ebbe a képbe. Majd összehasonlította a reggel kilenckor mért londoni hőmérsékletet az előző napival, s lehajította a kopott kék deszkát. A naplót bedugta a tartály mögé, lehúzta a vécét.

Minden embernek kell hogy legyen egy nagy projektje, aminek él – neki ez az időjárás volt. Előző életében meteorológus lehetett, s most csak bele van erőltetve ebbe a jelenlegi életformájába. Olyan, mintha ez csak valami pótélet volna. Az adást megszakították egy fröcskölő szökökúttal és valami bugyuta zenei aláfestéssel.

Amszterdam, derült égbolt, 3 fok

Berlin, részben derült égbolt, 2 fok

Varsó, borult égbolt, 0 fok

A házat már jó pár hete nem hagyta el. Azonban pozitívként kell elkönyvelni azt, hogy mindig komoly oka volt erre. Ugyanis így tavasszal átkozottul változékony az időjárás. Nem is tudja az ember, mit vegyen fel. Tegnapelőtt például egész nap szakadt az eső. Élete során már temérdek esernyőt elhagyott, általában rögtön az első alkalommal, tehát nem akart újra kockáztatni. Tegnap meg túlságosan is erős volt a nap – a legjobban azt utálta, ha a szemébe sütött, ő meg izzadt, mint egy állat – na ettől sokkal okosabb otthon maradni. S egy héttel ezelőtt meg mindenütt hó volt (talán csak Barcelona és Kairó kivételével, természetesen). Fagyott is. Remegett a hidegtől, elég volt csak kinyitnia az ablakot. Nem lehet mit tenni. Az egyetlen megfelelő hőmérsékletű hely pont itt van.

A filmekben a hősöknek nem kell vécére menniük. Fel vannak mentve ez alól a sekélyes szükséglet alól. Ahogy többnyire enniük sem kell. Teljes mértékben úgy élnek, mint a Mennyben, ahol az ember meg van fosztva minden testi szükségletétől. De ez valóban megváltás? Hiszen egy fantasztikus élvezettől vannak megfosztva. Még hozzá attól, hogy egyedül legyenek. Legalább egy pillanatra.

Még sohasem fordult elő olyan, hogy ne legyen otthon senki. A felesége este járt munkába, s csak reggel jött meg, amikor a gyerekek épp iskolába indultak. Úgy érezte, mintha nem is közékük tartozna – mindenki zajongott, s állandóan jártatták a szájukat, mint valami rémes olasz család. Mikor az ajtó mögül fülelt, locsogást, szóáradatot hallott mindenfelől. Ordított a tévé, mindenki üvöltve szaladgált fel-alá.

Meghallotta a felesége hangját:

- Elfelejtetted levinni a szemetet!
- Tudom... Jó... – kiáltott vissza. Felsóhajtott.
- Egész nap semmit sem csinálsz!

A munkahelyéről azért rúgták ki, mert állítólag sokat volt a mosdóban. Neki nem tűnt úgy, hogy olyan sokat ült volna ott, épp ellenkezőleg. Baromfitenyészet. Ez volt az első szó, ami eszébe jutott, mikor erre gondolt. Nem, nem dolgozott baromfitenyészetben. Az ICL Systemshez akkor rakták őt át, mikor összeolvadt az MPL Development és az ISC Corp. Az ÜPT osztályon kezdett dolgozni, ami emberi nyelvre lefordítva: üzleti partner-támogatást jelent. Munkája abban merült ki, hogy egész nap a megrendeléseket dobálta be a gépbe, körülvéve még vagy húsz emberrel, akiknek az átlagéletkora huszonegy és fél év volt, tehát eléggé rontotta a statisztikát. Rögtön vele szemben ültek, s minden oldalról körülvették. Fél méter távolságból rögtön tudta, ki mit evett reggelire, vagy hogy milyen parfümöt használ, kinek fáj a gyomra, ki éhes, ki iszogatózott az éjjel, s ki volt éppen cigizni.

Tökéletes intimitás. Negyedévente, a cég összeröffenésén mindig kihirdették a legjobb teljesítményeket – ezt pedig azért tették, hogy így építsék, erősítsék a közösséget. Azoknak a dolgozóknak, akik a legtöbb megrendelést rögzítették a jelenlevők állva tapsoltak, s ezt követően kaptak a fiókigazgatótól egy hátizsákot a cég logójával. A közösség a maga nemében kiváló volt – a cég minden dolgozójáról volt egy többoldalas pszichológiai elemzésük. Ő semmilyen teszten nem volt, vagy legalábbis nem emlékezett rá. Ebből az következett, hogy a feletteseinek a vele szemben és a mellette ülő kollégáktól kellett információt gyűjteniük róla, s mikor áthelyezték más területre, vitte magával az aktát, akár a kísérő múltját. Sohasem volt rá lehetősége, hogy belenézessen.

Egy azonban biztos – az ICL-nél csak a mosdóban tudott egyedül lenni, ott érezte magát igazán jól. Kellemesen. Itt legalább fenntartás nélkül tiszteletben tartották az egyedül-létet. Elvégre a vécén volt, nem?!

Pontosan két héttel ezelőtt magához hívatta a csoportvezetője. Ez a magas és komor férfi még sohasem tett ilyet, s ez különböző mértékű aggodalmat ébresztett mindenki-

ben. Meglepetten és értetlenül ballagott az ajtaja felé, a háta mögött pedig érezte a kollégák vizslató tekintetét.

A főnöke az asztal mögött ült, kezében stopperrel.

– Mértem ám az időt. Huszonöt perc és negyven másodperc. Mi az eget csinált ott annyi ideig?

– Hol?

Felettese felegyenesedett, s felemelte a hangját:

– Hol?!

– Hát...én...

– Valami van a gyomrommal, tudja, és... – suttozta.

– Tegnap ez egy óra és huszonöt perc volt, tegnapelőtt meg majdnem két óra!

– De már jobb, tényleg!

– Kedden negyvennyolc percet volt odabent, az azelőtti pénteken pedig egy órát és tizenöt percet!

– Az orvos is azt mondta, hogy...

– Mondom egy órát és huszonöt percet!

– ...már javul, csak több rostot kell ennem és...

– Süket maga???? – ordította el magát a vezető, s rámutatott az ajtóra.

– Tűnjön innen!!!

Mikor erre a napra emlékezett, mindig előntötte a víz. Most is. Letépett egy kis toalettpapírt, s megtörölte a homlokát. A papír átnedvesedett, így egy darabkája ott maradt fityegni a fején.

– Apu, már tényleg nagyon kell! – hallatszott az ajtó mögül.

– Jó, jó...! – szólt ki, miközben ledörzsölte az odaragadt papírt a fejéről.

A város összes végcéljét ismerte, s ezzel kevesen dicsekedhettek. Például az Astor hotelben elég volt gyors léptekkel elosonni a recepció mellett, át a társalgón, majd a folyosón balra. A masszív fa ajtó mögött pedig az ember elé tárult a fényűző toalett. Rögtön az előtérben villog a mosdó HOT és COLD csapokkal, a mennyezetről csillárok lógnak, s mindenütt erős parfümillatot érezni. Ahogy belép az ember, felgyullad a kellemes sárga fény a mosdók fölött. Máshol inkább a kék megvilágításra esküsznek, mondván, hogy ne járjanak oda drogosok – rögtön a sarkon lévő bevásárló központban voltak ilyen végcél, vagy ilyen volt a McDonaldsnál is.

A legjobb otthon volt. Ott árasztotta őt el a biztonság és a béke érzése. Minden tárgy ilyen érzéseket váltott ki belőle ebben a helyiségben. A legkisebb deós doboztól, amely a kagyló belső peremére volt akasztva, s amelyből minden lehúzáskor vékony színes folyadék folyt ki, a toalettpapír fatartójáig, a puha fehér papírral bevont tekercsig, ami pontosan 200 lágy perforációval elválasztott lapot tartalmazott (ez volt ráírva), egészen az intenzív vegyszerillatot árasztó óriáscsomagolású mosóporig, amely kitartóan próbálkozott virágba borult rétre hasonlítani. S itt voltak még a levonók, melyeket a gyerekek ragasztottak ki ide, amikor még kicsik voltak. A ragasztókon ez állt: GTX Castrol, Big Ones, a Gillette kegyetlen mód állatokon tesztelti termékeit. S persze ott volt még a tartály, amely mögé a naplóját dugta, hogy senki se olvasson bele.

Amikor az anyjánál eljött a nagy nap – réges-rég, sok évvel ezelőtt –, épp üres fülkét keresett a Prior bevásárlóközpont mosdójában. Miközben a városban sétált, terhesen, gyakori szüneteket kellett tartania a húgyhólyagja miatt. Minden becsukott ajtó mögül szitkozódás és káromkodás hallatszott. Végül a leghátsó ajtón tudott csak benyitni. A nagy megkönnyebbülés után beesett a fülkébe, s már meg is volt. Tehát, ha elméletileg valakinek meg kellene mutatnia a szülőházát, akkor pont ide vinné el. Bemennének, s elindulnának felfelé a lépcsőkön. Belepottyantanának a koszos, fehér tányérkába egy kis aprót (mert itt előre kell fizetni ám!) s utána már csak egyenesen a bal oldali fülkéig.

Újra dörömbölés zavarta meg.

– Elaludtál? Vagy mi? Hallasz engem egyáltalán?!

– Hallak...

– Nemsokára elmegyünk. Jana azt akarja, hogy javítsd már meg neki azt a lámpát.

– Jó...

– Vacsorád a hűtőben.
Oskar bevásárolt. Azt a pár
napot már elleszel valahogy.

– Aha...

– Mi?!

– Aha...

– Menj a...!

Az ajtó mögül ideges to-
porzékolás hallatszott.

– Apa, már tényleg nem
bírom!

– Jól van na...

Lehúzta a vécét, és nagyon
lassan felhúzta a nadrágját.
Sokáig tartott, igaz, nem is
sietett sehova.

Még utoljára megpróbált
behallgatni az ajtó mögöt-
ti zajokba, mintha próbál-
ná felmérni a kinti helyzetet.
Azt vette észre, hogy a bejá-
rati ajtó hangosan becsapódott,
és a szobában hirtelen halotti
csend lett. Hihetetlen csend.
Tovább hallgatózott. Ilyenre
valóban nem emlékezett. Se-
hol egy hang. A szíve hevesen
vert. Megkönnyebbült.

Most kimegy, s egyenesen a tévéhez szalad. Bekapcsolja a teletextet, s leellenőrzi az idő-
járást. Elvárása szerint Európa felett fokozatosan ki kellene derülnie az égnak, de ki tudja.
A berlini és a varsói helyzet nem épp erre utalt. Majd kényelembe helyezi magát, s kiélve-
zi, hogy üres a lakás. Ma igazán szerencsés nap van! S még következni fog öt ilyen. Lehet,
még egy üveg bort is kibont. Vagy megissza azt, ami a múlt hétről maradt. Legalább már
Párizsban süthetne a nap. Legalább ott.

Alig várta, hogy lenyomja a kilincset. El akarta fordítani a kulcsot. Nem ment. Tiszta
erőből kezdte rángatni a zárat, de az nem engedett. Még erősebben nekiveselkedett. Mér-
gesen csörgött a kulccsal a zárban, mígnem azt érezte, hogy valami megmozdult. Felléleg-
zett. Még egy mozdulatot tett, s aztán... A kezében tartotta a kulcs egy darabját, az elál-
ló, kicsorbult vas részeivel.

Úgy nézett ki, mintha egy fogakkal teli száj mosolygott volna vissza rá. ■ ■ ■

Dósa Annamária fordítása

Peter Krištúfek (Pozsony, 1973): szlovák prózaíró, újságíró, rendező. Háromszoros döntőse a szlovákiai *Poviedka* irodalmi versenynek. A *Šepkár* (Suttogó, 2008) regényének részletét beválogatták az amerikai *Best of European Fiction* 2010 antológiába. Legújabb kötete: *Atlas zabúdania* (A felejtés atlasza, 2013).

Dósa Annamária (Losonc, 1982): szakfordító, műfordító. Jelenleg Budapesten él. Érdeklődési területe a kortárs cseh és szlovák irodalom. Eddigi műfordításai az *Élet és Irodalomban* és a *Magyar Lettre Internationale*-ban jelentek meg. Doktori értekezésének témája a horror megjelenési formái a magyar és cseh kortárs irodalomban.

KRÚDY

